

مرکز آموزشی و درمانی رازی ارومیه

اختلالات هذیانی

تهیه و تنظیم: دکتر فهیمه خمسه لویی - روانپزشک

تعریف اختلالات هذیانی:

وجود هر گونه باور غلط، غیر قابل تغییر که مطابق با فرهنگ جامعه نمی باشد و راه رسیدن به آن باور غلط و غیر منطقی بوده و سایرین آن را قبول ندارند و فرد علی رغم توضیح و وجود شواهد همچنان بر باور خود پایدار است نشانه ی وجود اختلال هذیانی می باشد.

هذیان ممکن است ساده باشد و از نظر جامعه قابل درک باشد مانند هذیان مبنی بر خیانت همسر، یا هذیان مبنی بر اینکه تحت تعقیب می باشد، همچنین ممکن است عجیب و غریب و غیر عادی باشد مثل کنترل شدن توسط آدم فضایی ها، هذیان مبنی بر اینکه پیامبر خدای می باشد.

انواع اختلالات هذیانی:

اختلالات هذیانی بر اساس محتوای خود چند دسته اند:

1- هذیان گزند و آسیب:

شایع ترین نوع هذیان است. در این نوع اختلال، فرد فکر می کند که دیگران با او خصمانه رفتار می کنند، بد او را می خواهند و تصمیم دارند به وی آسیب برسانند. برای مثال: ممکن است فردی معتقد باشد که همکارانش قصد کشتن او را دارند. این افراد معمولاً "خشمگین، عصبانی و تحریک پذیرند و جهت محافظت از خود، از خشم استفاده می کنند.

2- هذیان خود بزرگ بینی:

در این نوع اختلال، فرد فکر می کند بیشتر از آنچه واقعاً حقیقت دارد ارزشمند است، قدرت و دانش دارد یا با خدا یا یکی از پیامبران رابطه ای ویژه دارد. مثلاً "فرد اعتقاد مصمم دارد که از جانب خداوند فرمان خاصی دریافت کرده است تا بیماران را شفا دهد.

3- هذیان حسادت:

بیشتر شامل هذیانهای بی وفایی است و فرد فکر می کند همسرش به او خیانت می کند. این نوع هذیان بیشتر در مردان دیده می شود. برای مثال: ممکن است مردی اشتباهاً معتقد باشد همسرش رابطه نامشروع دارد و برای اینکه خیانت او را اثبات کند یک سری مدارک از وقایع عادی روزمره را بر علیه همسرش ردیف می کند.

4- هذیان جسمانی:

فرد فکر می کند که یک بیماری یا یک عارضه پزشکی هولناک دارد یا در حال مردن است. برای مثال: ممکن است زنی معتقد باشد که دندانهایش به گچ تبدیل می شوند و این فرآیند به اختلال جمجمه او منجر خواهد شد.

5- هذیان جنون عشقی:

فرد فکر می کند یک نفر که معمولاً "موقعیت اجتماعی خوبی دارد عاشق او شده و خواهان وی است. این بیماران معمولاً "تنها، منزوی و وابسته به دیگران هستند و عملکرد اجتماعی پایینی دارند. این نوع هذیان در زنان بیشتر است.

6- هذیان مختلط:

بیماران دو یا چند نوع هذیان را با هم دارند. درمان اختلال هذیانی به دلایل مختلف سخت و چالش برانگیز است. از جمله: انکار مکرر بیماران از داشتن هر گونه مشکل روانی، امتناع از درمان و درگیری های اجتماعی و فردی. درمان اختلال هذیانی اغلب شامل دو روش دارو درمانی و روان درمانی است.

الف *** روان درمانی:

عنصر اصلی در روان درمانی موثر، ایجاد رابطه ای که بیمار بتواند به درمانگر اعتماد کند. درمانهای فردی موثرتر از درمانهای گروهی است.

هذیانها یا افکار بیمار نباید مسخره شود بلکه می توانید دلسوزانه این نکته را یادآوری کنید که اشتغال خاطر بیمار با این هذیانها، برای بیمار مزاحمت ایجاد کرده و مانع از داشتن زندگی سازنده برای فرد می شود.

علاوه بر اینها کمک دوستان و گروه همسالان و اعضای خانواده می تواند حمایت خوبی برای تشویق فرد و کسب مجدد توانایی های بیمار است.

ب *** دارو درمانی:

داروهای ضد روان پریشی درمان انتخابی اختلالات هذیانی است معمولاً "بیماران به دلیل بد گمانی از خوردن داروها اجتناب می کنند پس از همان ابتدای بستری شدن بیمار نباید اصرار به مصرف دارو داشت. بیماران شدیداً "بیقرار ممکن است به تجویز عضلانی داروهای ضد روانپریشی احتیاج داشته باشند. در غیر این صورت می توان از داروهای خوراکی استفاده کرد. بستری در بیمارستان بویژه در موارد مشکوک به بیماریهای عضوی اولیه، تمایلات خود کشی و دیگر کشی و اختلال بارز در عملکرد فردی و شغلی کاربرد دارد، در غیر این صورت، عموماً "این بیماری سرپایی درمان می شود.

